

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΡΕΤΗ

Δ Ι Η Γ Η Μ Α

— . . . Δὲν βαρεῖσαι, μπάρπα-Κοσμᾶ ! διέκοψεν ὁ Χαρίλκος, ζωηρὸς δεκαεπταέτης νεανίας, πρωτοετῆς φοιτητῆς τοῦ πανεπιστημίου, σοβαρευόμενος καὶ λαμβάνων ὕψος δογματικόν. "Ὅλα γίνονται σήμερον πρὸς τὸ θεαθῆναι ἐγὼ τί νὰ σοῦ 'πῶ, δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ ἀληθινὴ ἀρετὴ ἔς αὐτὸν τὸν κόσμον !

Καὶ ἔσυρε τὸ κάθισμά του ἐγγύτερον πρὸς τὴν θερμάστραν, πέριξ τῆς ὁποίας συνεσπειροῦτο συνήθως κατὰ τὰς παγεράς ἐσπέρας τοῦ Δεκεμβρίου ἡ οἰκογένεια πᾶσα, ἀκρωμένη τῶν ἀτελῶν καὶ περιέργων διηγήσεων τοῦ ἀπλοϊκοῦ πρεσβύτου, ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν διατελοῦντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πατρὸς των, τοῦ καπετὰν Μαρκῆ. Ἡ συνομιλία διήρκει ζωηρὰ πάντοτε καὶ ἐνδιαφέρουσα, πλήρης ἀνεκδότων καὶ παροιμιῶν, μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρὸς, ὅτε ἐκάθηντ. ἔπειτα εὐθυμοὶ ὅλοι εἰς τὸ δεῖπνον. Καὶ ἦτο δριμύ τὸ ψῆχος τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὁ δὲ βορρᾶς ἔτριζεν ἄγριος εἰς τὰ ἀπεκρυσταλλωμένα ὑελώματα τῶν παραθύρων. Ἐκ τοῦ ὁμίλου τῶν μικρῶν συζητητῶν ἔλειπε κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας καὶ ἡ μήτηρ, τύπος ἀγαθῆς καὶ φιλέργου οἰκοδεσποίνης καταγινομένη εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ οἴκου περὶ τὴν προετοιμασίαν τοῦ δεῖπνου.

— ᾤ ! ἃ με συμπαθῆς, παιδί μου δὲν εἶνε διόλου σωστὸ αὐτὸ ποῦ λές ! ἀπεκρίθη ὁ μπάρπα-Κοσμᾶς δίδων αὐστηρὸν καὶ πως ἐπιπληκτικὸν τόνον εἰς τὴν βαρεῖαν καὶ ἡχηρὰν φωνήν του.

— Οὐφ ! καυμένε Χαρίλαε καὶ σύ ! πάντοτε εἶσαι τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας ! τῷ παρετήρησε καὶ ἡ μικρὰ Νίτσα, ξανθὴ δεκατετραέτης παιδίσκη μὲ τοὺς γαλανοὺς σπινθηροβόλους ὀφθαλμούς της καὶ τὴν λεπτὴν μεταλλικὴν της φωνήν.

— ᾤ ! μὰ βλέπεις, ἡ εὐγενεία του ἀπ' ἐδῶ, ἐπῆγε τώρα ἔς τὸ πανεπιστήμιον καὶ τὰ ἔξυρει πλέον ὅλα. ἔγινε δὲ σωστὸς φιλό-

σοφος! προσέθηκεν ἡ μεγαλειέσσα ἀδελφὴ Χαρίκλεια ὑπομει-
διῶσα πονήσως χωρὶς ν' ἀνεγείρη τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τοῦ κεντή-
ματος, εἰς ὃ ἐνησχολεῖτο.

— Ἀκουσε, Χαρίλαε — ἔσπευτε νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ μπάρπα
Κοσμάς συνδιαλλάσσωσιν τὰ ἐξεγειρόμενα πνεύματα τῶν νεαρῶν
συνομιλητῶν. Ἐπὶ δηλαδή θές νὰ πῆς πῶς πρέπει κανένας νὰ
κάμῃ τὸ καλόν ὄχι γιὰ νὰ τὸ μαθαίνῃ καὶ τὸν παινεύῃ ὁ κό-
σμος, ἀλλὰ νὰ τὸ ξεύρῃ κρυφὰ μέσα ἡ ψυχὴ του καὶ νὰ
χαίρεται...

— Μάλιστα, αὐτὸ ἐννοῶ, Κυρία, σὺ ποῦ χαμογελᾷς, ὑπέλαβεν
ὁ Χαρίλαος ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Χαρίκλειαν. Ἡ τιμὴ καὶ
ἡ ἀρετὴ ἔχει ἀξίαν μόνον ὅταν βγαίνει μὲς ἀπὸ τὴν συνειδήσιν
κανενός, καὶ ὄχι ὅταν γίνεται πρὸς ἐπίδειξιν. Δὲν λέγω, βέβαια,
πῶς δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄνθρωποι ἐνάρετοι, ἀλλὰ τοὺς ἀρέσει πε-
ρισσότερον νὰ ἐπιδεικνύουν τὸ καλόν ποῦ κάμνουν παρὰ νὰ τὸ
κρατοῦν κρυφὸ ἐς τὴν ψυχὴν των.

— Μάθε λοιπόν, παιδί μου, ἐξηκολούθησεν ὁ γηραιὸς ναυτικός,
πῶς εἶδα ἐγὼ ἀνθρώπους νάνε τίμιοι καὶ καλοί, ὄχι γιὰ τὰ μά-
τια τοῦ κόσμου, ἀπὸ φόβο ἢ ἀπὸ συνήθειαν. ἀλλὰ γιατί δὲν ἤμ-
ποροῦσαν νὰ ζήσουν δίχως τιμὴ καὶ αἴσθημα, ὅπως δὲν ἔμπορεῖ
κανεὶς νὰ ζήσῃ χωρὶς φῶς καὶ ἀγέρα.

— Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω αὐτό! Οἱ ἄνθρωποι εἶνε τίμιοι καὶ
καλοί, ἐπειδὴ αὐτὸ τοῦ συμφέρει περισσότερο παρὰ νὰ ἦσαν
κακοί. Αὐτὸ παραδέχομαι ἐγώ.

— Ἀκουσε λοιπόν, νὰ σοῦ διηγηθῶ μιὰ μικρὴ ἱστορίαν, καὶ
θὰ ὀῆς πῶς εἶσαι ἀπχτημένος, παιδί μου...

Καὶ ὁ ἀγαθὸς γέρον, συνδυαλίζων τὸ πῦρ τῆς ἐστίας ἤρξατο
ὡς ἐξῆς :

* *

*

— « Θᾶνε τώρα πολλὰ χρόνια περσμένα ἵσταξειδεύουμε τότε
τῇ Μεσόγειο καὶ τῇ Μαύρῃ Θάλασσᾳ καὶ κάπου-κάπου ξανοί-
γαμε καὶ τὸν Ὠκεανὸ πέρα ἀπ' τὸ Γιβραλτάρ. Θυμᾶμαι, ἤμουν
λουστρόμος ἐς ἓνα καράβι, ποῦ τὸ φορτώσαμε ξυλεῖα ἀπὸ τὸ
Βατούμ γιὰ τὸ Τριέστι. Ἦταν βαρυχειμωνιά, καλὴ ὥρα ἴσάν καὶ
σήμερα, Δεκεμβρὸς μῆνας. Τὰ νερά ἐπάνω ἐς τὸν Ποταμὸ ἦσαν
παγωμένα. Ὁ καπετάνιος μας - ξεχνῶ αὐτὴ τὴ στιγμή τ' ὀνομά
του - τριάντα ὡς τριανταδύο χρόνων ἄνδρας, ἑμμορφος, ψηλός,
ἀνδρειωμένος, μὲ κάτι πλάταις ἀτσαλένιες καὶ μὲ κάτι μᾶτις ὅλο
σωτιὰ, ἦταν ἀπὸ τοὺς ἔγκουσμένους ναυτικούς τοῦ νησιοῦ μας.
Σωσ-ὁ παλληκάρι, μὰ γνωστικὸ καὶ φρόνιμο ἐὰν κοπέλλα. » (ὁλοι

οἱ ναῦτες τὸν ἐτρέμαμε, μὰ καὶ τὸν ἀγαπούσαμε κι' ὅλα, γιατί μ' ὅλαις τῆς παραξενιαῖς του εἶχε μιὰ καρδιὰ μάλαμμα. Ἐμένα μὲ συμπαθοῦσε πολὺ καὶ ἤμουν ἐμπιστευμένος του. Μὰ κ' ἐγὼ δὲ τὸν ἀγαπούσα καλλίτερ' ἀπὸ παιδί μου, γιατί βέβαια θὰ εἶχα δέκα - δεκαπέντε χρόνια 'ς τὴ ράχι μου πάρα 'πάνω. Τὸ καράβι, ἓνα ἀπ' τὰ ζηλειμένα βρίκια τοῦ νησιοῦ μας, καινούργιο, δὲν ἦταν 'λίγος καιρὸς ποῦχε 'βγῆ ἀπ' τὰ 'σχαριά, τὸ 'χε ὀνοματισμένο 'ς τὴ γυναικα του, μιὰ πανώρη μελαγχροινή, ποῦ τὴν εἶχε στεφανωθῇ 'κείνη τὴ χρονιά 'ς τὸ νησί. Καὶ τὴν ἀγάπαε μὲ τόση λαχτάρα, ποῦ ὤμωνα 'ς τῶνομά της. . . .

— Καὶ πῶς τὴν εἶεγαν ; ἠρώτησεν ἡ Νίτσα.

— Ἀ ! δὲ θυμᾶμαι, ἔτσι νᾶχω καλὸ ! ἀπήντησεν ὁ μπάρπα - Κοσμάς ὑπεκφεύγων νὰ ικανοποιήσῃ τὴν ἐρώτησιν τῆς μικρᾶς περιέργου. Ἐεκινήσαμε λοιπὸν κατὰ ποῦ λέτε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ ἀπ' τὴ Μαύρη Θάλασσα, 'περάσαμε τὰ Δαρδανέλλια, ἀνοιχτήκαμε 'ς τὸ πέλαγο, καὶ ἀρμενίζαμε μιὰ χαρὰ γιὰ τὸ Τρίεστι. » Ἐμπρὸς παιδιὰ ! μᾶς ἔλεγε ὁ καπετάνιος - ἂν βαστάξῃ ἔτσι πρίμα ὁ καιρὸς καὶ 'πᾶμε γλήγωρα νὰ προφθάσουμε νὰ πουλήσουμε τὸ πρᾶμμα 'ς ἐ καλαῖς τιμαῖς, θὰ σᾶς κάνω ἓνα καλὸ μπουναμᾶ μεθύριο τὴ πρωτοχρονιά ». Μὰ τί τὰ θέτε, παιδιὰ μου ἡ θάλασσα εἶνε ἄπιστη. Λες καὶ τὸν ἄκουσε κι' ἀπ' τὴ ζήλεια της ἀρχίνησε ν' ἀγριεύῃ ἀπ' τὴν ὥρα 'κείνη. Ὁ οὐρανὸς 'ς λίγο σκοτεῖνιασε καὶ μᾶς πιάνει ἓνας σιρόκος διαολεμένος. Πῶ ! πῶ ! τί θαλασσοφουρτοῦνα ἦταν ἐκείνη ! Δὲν θυμᾶμαι ἄλλη 'ς τὴ ζωὴ μου. Τὰ κύματα ἔμβαιναν 'σὰν βουνὰ ἀπὸ τὴν πλώρη καὶ σάρωναν τὸ κάσσερο πέρα - πέρα. Τὴ νύχτα δυνάμωσε ὁ ἀγέρας 'ς ἐ τέτοιο τρόπο, ποῦ μᾶς ἀρπαξε ἄρμενα καὶ κατάκοψε καὶ 'ξάρτια καὶ ἄλμπουρα ἀπὸ τρίχα νὰ 'πᾶμε ὅλοι φοῦντο μὲ τὸ καράβι. 'Κείνη τὴ νυχτιὰ - τὸ συλλογιόμυ ἀκόμα κι' ἀνατριχιάζω - ἓνα κῦμα θεόρατο, μὲ τὴν ὀρμὴ ποῦσκασε, ἀρπάζει ἓνα ναυτόπουλό μας ἀπ' τὴ κουπαστὴ καὶ τὸν ἔρριξε νὰ τὸν καταπιῇ ἡ θάλασσα. Τὸ ἄμοιρο παιδί. . . Θεὸς συχωρέσει το ! . . . Ἦταν γραφτό του νὰ χαθῇ ἔτσι. . . .

— Ἀχ, τὸ καῦμένο ! ὑπέλαβε καὶ αὖθις ὑπόδακρυς ἡ Νίτσα διαθρυπτομένη ὁλονέν ἐκ τῆς διηγήσεως.

— Λοιπὸν νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ - ἐξηκολούθησεν ὁ πολιὸς ναυτικὸς ἀπολείβων καὶ οὗτος ἐν δάκρυ ἐκ τοῦ κανθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν - δύο μερόνυχτα 'παλεύαμε ἔτσι μὲ τὰ στοιχεῖα. Ἀπὸ στιγμὴ 'ς ἐ στιγμὴ 'χαρτερούσαμε κ' ἐμεῖς τὴν ἰδίαν μοῖρα. Ὁ καπετάνιος - καλὴ του ὥρα - ἂ ! ἔπρεπε νὰ τὸν βλέπατε τότε νὰ

ἴδῃτε παλληκάρι μὴ φορά ! δὲν ἔφυγε μινούτο ἀπ' τὸ τιμόνι. Διπλωμένος μέσ' ἔς τὸ χονδρὸ μουσαμᾶ του ἑυθέριναγε μονάχος του τὸ καράβι κ' ἔδινε ἔς ὅλους μας κουράγιο ποῦ τᾶχαμε σαστισμένα. Ἐξέγασα νὰ σᾶς πῶ πῶς ἀπὸ τῇ πρώτῃ νυχτιά, ἀφοῦ εἶδε κι' ἀπόειδε πῶς τὴν εἶχαμε κακὰ. μᾶς ἐπρόσταξε νὰ κάνουμε χύσι τὸ μισὸ φορτίο ἔς τὴν φορτοῦνα ἐπάνω γιὰ νὰ γλυτώσουμε τὸ καράβι καὶ τὴ ζωὴ μας. Τέλος πάντων ἔδωσ' ὁ Θεὸς καὶ μπουνατσάρισε κομμάτι, κ' ἔτσι σώσαμε καὶ πιάσαμε ἔς τὸ Τριέστι, μισοπεθαμμένοι, μὲ τὴ ψυχὴ ἔς τὸ στόμα. Ὁ καπετάνιος μας ἦτανε πολὺ συκλετισμένος. Πρώτῃ φορά πού τὸν εἶδα νὰ τὸ πάρῃ ἔτσι κατὰκαρδα. Μὰ εἶχε καὶ δίκη. Χώρια ἀπ' τὴ ζημία ἔς τὸ φορτίο ἔπαθε καὶ ἡ ἀρματωσιὰ τοῦ καραβιοῦ. Ὅντας ἑπατήσαμε τὴ στεριά, ἔτρεξε ἀμέσως ἔς τὴ πόλιν νὰ ζητήσῃ κἀνέναν μικρὸ θαλασσοδάνειο, γιὰ νὰ ἑοικονομήσῃ τὴ περίστασιν. Μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἤυρε πουθενὰ ὅθι κι' ἂν πῆγε. Ὁ καπετάνιος μας, φιλότιμος ἄνθρωπος, βλέπετε, ἦταν νὰ σκάσῃ ἀπ' τὴ στενοχώριαν του. Πρώτῃ φορά τότε τὸν εἶδα νὰ τὸ ρίξῃ ἔς τὸ κονιάκ καὶ τὸ ροῦμι. Πέντ' ἔξῃ ἡμέραις ποῦμαστε ἀραγμένοι ἔς τὸ λιμάνι, οὔτε ἄγνη τοῦθγαζες ἀπ' τὸ στόμα. Ἦν νύχτα γύριζε ἀργὰ ἔς τὸ καράβι, ἀμίλητος καὶ συλλογισμένος. Μὴ νυχτιὰ θεοσκότεινη, ἐκεῖ ποῦ γύριζε ἀπ' ἔξω, ἔκνοιγει ἔς τὸ μῶλο ἓνα δέμα, ποῦ σκόνταψε ἔξαφνα. Σκύβει ἀπὸ περιέργεια, τὸ παίρνει, τὸ βάζει ἔς τὸ κόρφο του, χωρὶς νὰ τὸν ὀρῇ κανέναν, γιὰτὶ ψυχὴ δὲν ὀφινότανε ἔς τὸ δρόμο, ἑμπαίνει ἔς τὴ βάρκα μας, ποῦ τὸν περιμένουμε ἐγὼ κι' ἓνα ἄλλος ναύτης, κι' ἀναβάνουμε ἔς τὸ καράβι. Οἱ ἄλλοι ναῦταις πῆγαν νὰ πληγιάσουν, καὶ ἐγὼ ἔμεινα ἐπάνω νὰ φυλάω σκοπὸς. Κατέβηκε κι' ὁ καπετάνιος νὰ συχάσῃ ἔς τὴ κάμαρά του. Ἐδιπλώνει τὸ δέμα, καὶ τί νὰ ἰδῇ ! ἓνα μάτσο χαρτονομίσματα, ἴσα μὲ δέκα χιλιάδες φιορίνια, δηλαδὴ ποῦ λέμε ἀθάντισσιν ἀπὸ τριάντα χιλιάδες δραχμαῖς. .»

— Ἀχ ! τί καλὰ ! τί καλὰ ! ἐκραύγασε περιχαρὴς καὶ ἑκπληκτος ἡ Νίτσα, οἶσινε ἀνακουφιζομένη ἐκ τῆς ψυχικῆς συντριβῆς.

— Νά, ποῦ καμμιὰ φορά ἡ τύχη ἑξοῦρει τί κάνει ! παρετήρησεν ἡ Χαρίκλεια, ἥτις εἶχεν ἤδη καταλίπει τὸ κέντημα καὶ ἡκροᾶτο μετὰ προσοχῆς.

— Αἶ, μὰ ἦταν καὶ δίκη νᾶλθουν ἔτσι τὰ πράγματα, προσέθηκεν ὁ Χαρίλαος.

— Σταθῆτε δὰ πρῶτα. « Ὁ καπετάνιος ἅμα εἶδε ἔξαφνα ξένα χρήματα ἔς τὰ χέρια του, δὲ θέλησε μήτε νὰ τὰ μετρήσῃ. Ἀμέσως τύλιξε πάλιν τὸ δέμα, τῶθαλε ἔς τὸ κόρφο του κι' ἀνέ-

βηκε 'πάνω 'ς τὴ κουβέρτα. Λὲς κ' ἐπατοῦσε 'ς ἀναυμένα κάρθουνα ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμή. Ὁλὴ νύχτα 'σουλτσάριζε χωρὶς νὰ κλείσῃ 'μάτι. Τὴν αὐγὴ μὲ προστάζει νὰ λύσω τὴ σκιμπαβία, καὶ μὲ καὶ δυὸ βγαίνομε ἔξω. Ὁ καπετάνιος δὲν χάνει καιρό, τρέχει 'ς τὴν Ἀστυνομία, βρίσκει τὸν ἀστυνόμο καὶ παραδίδοντάς του τὸ δέμα:—«Νά, τοῦ λέει, ἀστυνόμε, αὐτὰ τῆ ὕρα 'ψες βράδυ. Εἶνε ξένο βιός, καὶ δόστε το 'ς αὐτὸν ποῦ τᾶχασε...»

— «Ἐτσι αἱ! μὰ νᾶνε πράγματι ἀλήθεια αὐτὸ 'μπάρπα-Κοσμᾶ, ἡρώτησε μετὰ προφανοῦς ἐκπλήξεως ὁ Χαρίλαος δυσπιστῶν.

— Στάσου νὰ 'δῇς καὶ τὰ παρακάτου. «Γυρίσαμε 'ς τὸ καράβι. Ἐγὼ ἕως ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν ἤξευρα τίποτε. Καὶ νὰ 'δῇτε πῶς ἔτυχε νὰ τὸ πάρω χαμπάρι. Ἐπειτα ἀπὸ 'λίγαις ὥραις, βλέπουμε καὶ κοντοζυγόνει 'ς τὸ καράβι μὲ μὴ βάρκα ἑνὸς τρανὸς κύριος μὲ μὴ 'ψηλὴ καπελλαδοῦρα καὶ ζητάει τὸν καπετάνιο. Ἦτανε ὁ τραπεζίτης ποῦχε χάσει τὰ χρήματα. Ἀναιθαίνει ἐπάνω, σφίγγει τὸ χέρι τοῦ καπετάνιου μας, τοῦ κάνει χίλιους δυὸ ἐπαίλους κ' εὐχαριστήσες γιὰ τὴν τιμιότητά του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ δεχθῇ γιὰ ριγᾶλο τῆς τρεῖς χιλιάδες ἀπ' τὰ φοιρόνια. Τότε κ' ἐνῶ, ποῦμουνα 'μπρὸς 'ς τὴ σκηνὴ ἐκείνη, ἐκατάλαβα τί εἶχε συμβῇ.

— «Ἀχ! εὐγε του! ἐφώνησεν ἀκράτητος ἐκ τῆς συγκινήσεως ἡ Νίτσα.

— «Μὰ ὁ καπετάνιος μας, παρᾶξενος ἄνθρωπος 'ς τὸ ζήτημα ἐπάνω τῆς τιμῆς, ἅμα εἶδε πῶς ἤθελε τάχα νὰ τὸν πληρώσῃ γι' αὐτὸ ποῦκαμε, τὸν πλάνουν τὰ νεῦρά του, ἀγριεύει, στρώνει 'μπροστὰ τὸ καλὸ σου τὸ Τραπεζίτη, καὶ μόνο ποῦ δὲν τὸν φουντάρισε 'ς τὸ γυαλό. Δὲν συλλογίστηκε οὔτε τὴ στενοχώρι του, οὔτε τὴν ἀπελπισία, ποῦ 'βρισκούτανε. — Πάρ' τὰ χρήματα Χριστιανέ, τοῦ λέει, ἄμε 'ς τὸ καλὸ, κι' ἐμένα δὲ μοῦ χρειάζεται πληρωμὴ γιὰ νάμαι τίμιος!»

— «Ἄλλο πάλιν αὐτό! ὑπελαβεν ὁ Χαρίλαος ὡσεὶ ἀμφιβάλλων.

— Βέβαια ἂν ἦσουν ἐσύ, τῷ παρετήρησεν ἡ Χαρίκλεια μετὰ τόνου εἰρωνικοῦ, θὰ τὰ κρατοῦσες ὅλα. Αὐτὸ λέγει ἡ ἰδική σου φιλοσοφία.

— Τί νὰ σοῦ 'πῶ, 'μπάρπα-Κοσμᾶ, 'σὰν ψέμματα μοῦ φαίνεται. Ποῖος ἦτο αὐτὸς ὁ ἀλλόχοτος καπετάνιος σου; δὲν ἔχει ὄνομα; ἢ μήπως τὴν ὠνειρεύθηκες αὐτὴ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν 'πῆρες γι' ἀληθινή;

— Ψέμματα; ἐφώνησεν ὁ ἀγαθὸς γέρον δυσανασχετῶν καὶ περιβάλλων δι' αὐστηροῦ βλέμματος τὸν μικρὸν ἰσχυρογνώμονα.

Ψέμματα, εἶπες; Θέλεις λοιπὸν νὰ σοῦ 'πῶ τὸ νομιά του; Μὰ ὀρκίσου με πῶς δὲ τὸ βγάλης ποτὲ ἀπ' τὸ στόμα σου, γιατίι κ' ἐγὼ πρώτη φορά εἶνε ποῦ τὸ ξεφανερώνω.

— Σοῦ ὀρκίζομαι 'ς τὴ ζωὴ τοῦ πατέρα μου!

— Καλά! Σκῦψε λοιπὸν νὰ σοῦ τὸ 'πῶ....

*
* *

Τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκείνην ἠκούσθησαν βήματα εἰς τὴν εἵσodon. Ἦτο ὁ πατήρ, ὁ καπετὰν Μαρκῆς, ἐπανερχόμενος οἴκαδε διὰ τὸ δεῖπνον. Ἡ Νίτσα καὶ ἡ Χαρίκλεια ἠγέρθησαν καὶ ἔδραμον νὰ τὸν προὔπαντήσωσι πρὸ τῆς φιλίᾳς τῆς θύρας, ἣν εἶχεν ἤδη ἀνοίξει ἐκεῖνος.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ μπάρπα-Κοσμᾶς κύπτων εἰς τὸ οὖς τοῦ νεαροῦ πυρρωνιστοῦ:

— Ὁ καπετάνιος ἐκεῖνος, τῷ ψιθυρίζει, ἦτανε ὁ πατέρας σου!

Ὁ Χαρίλαος ἐρρίγησεν ἐκ συγκινήσεως. Ἡγέρθη ἀμέσως καὶ δραμὼν πρὸς τὸν εἰσελθόντα ἤδη καπετὰν Μαρκῆν, ἄνδρα εὐσταλοῦς καὶ ἀξιοπρεποῦς παραστήματος:

— Ἀχ! πατέρα μου, καλέ μου πατέρα! ἐφώνησεν, ἥσπασθη τὴν χεῖρά του καὶ ἐρρίφθη ἔνδακρυς εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Αἱ! τί εἶνε; τί τρέχει; ἠρώτησεν ὁ καλοκάγαθος ναυτικὸς διερωτῶν διὰ τοῦ βλέμματος τοὺς ἄλλους.

— Καλὲ τίποτε δὲν τρέχει, καπετάνιο μου, ἔσπευσε ἀποκριθῆ ὁ μπάρπα-Κοσμᾶς ρίπτων λαθραῖον ἐκφραστικὸν βλέμμα πρὸς τὸν Χαρίλαον. Κᾶτι παρὰ μύθια 'λέγαμε καὶ...

— Ἀ, μὰ λέω κ' ἐγὼ! "Ἄς ἦνε" πᾶμε τώρα νὰ δειπνήσουμε, γιατίι ἔχω μὲν πείνα διαολεμένη, ὑπέλαβεν ὁ πατήρ ἐφησυχάζων.

Καὶ ὁ νεαρὸς σκεπτιστῆς ἐπανεύρισκεν ὀριστικῶς πλέον τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο τὴν ἐκ τῶν ὑλιστικῶν τάσεων τῆς ἐποχῆς διαταραχθεῖσαν γαλήνην τῆς συνειδήσεώς του.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Δεκεμβρίου. 1889.

Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

